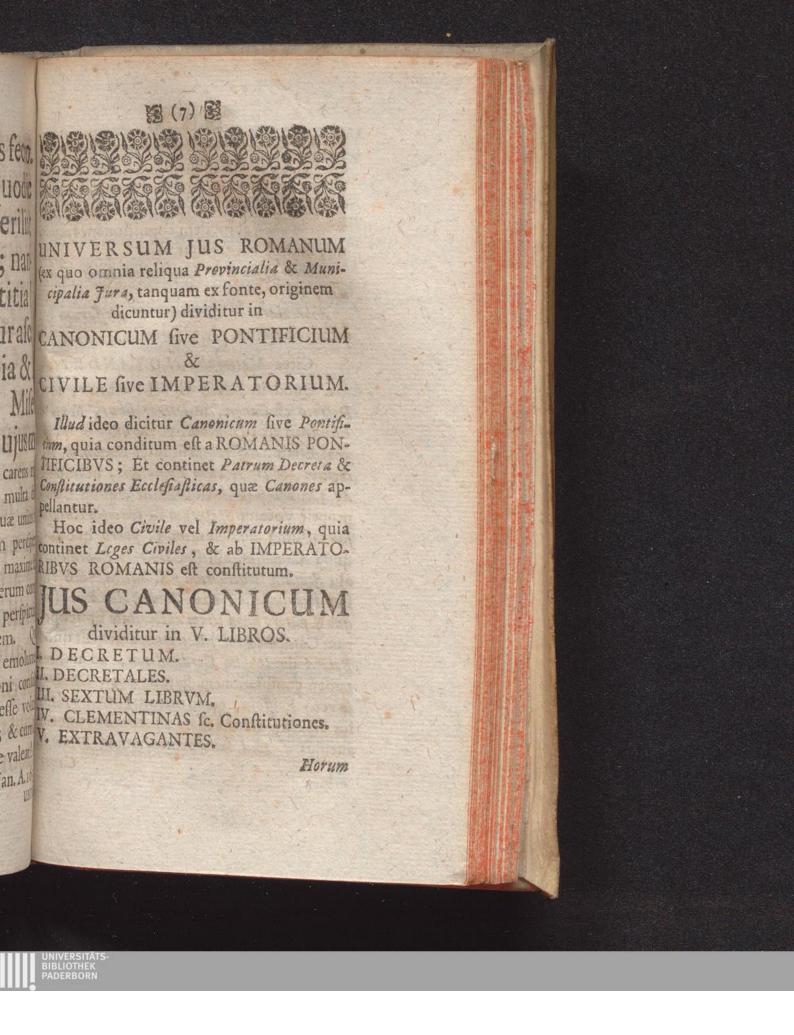

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici

Andreas, Valerius Francofurti & Lipsiae, 1720

Universum Jus Romanum (ex qui reliqua Provincialia & Municipalia Jura, tanquam ex fonte, originem dicuntur) dividitur in Canonicum sive Pontificium & Civile sive Imperatorium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-63277

Canones, Decretales, JUS CANONICUM vel CANONES appellantur, & unum sæpe

pro altero fumitur.

ecialion

effuroy.

general

n & fan

ionen

a Iuris

gloffan

4.

ut.

tate Ep

autemlin

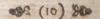
3. Secundum d. gl. Canonica Institutio etiam aliquando vocatur Dogma, quia confistit in doctrina fidei Christiane, aliquando mandatum, quia consistit in doctrina de moribus; aliquando Interdictum, quando nulla pæna adjicitur: aliquando Sanctio, quando poena est addita.

4. Decretum hic sumitur, non in hoc sen-ANDI su (de quo supra jam dictum) pro Statuto Paest la pali de consilio Cardinalium; nec in eo, qui libus de est de reb. Eccl.non alien.c.1. lib.6.in gl. magna n sin. ubi ponitur differentia inter Decretum, Canan dutoritatem & confensum sive collaudatiom, um nem, & dicitur quod Decretum sit Sententia, , quol qua Judex contractum futurum, justum forte oncilio decernit, autoritatem suam interponendo, porro hi vel aliquem in possessionem mittendo, vel eta Pom mittendum declarando : Sed hic accipitur cilia w pro Nomine Libri, in quo Sanctorum Patrum salia de dicta descripta sunt.

Circa Formalia NOTANDUM:

n, ad Abbreviaturas alias esse Generales, quæ in d. gl. momnibus fere Juris Canonici Libris sine discripapamine sunt obviæ; alias Speciales, quæ in hoc onsultantel illo saltem Libro Partiali ejusdem Juris amen D Canonici reperiuntur.

De

ad

ap

vel

De posterioribus sigillatim in allembus cujusvis Libri infra dicetur.

Generales vero, & potissimum in An Codicibus, eorundemque glossis obviz, vel

Nominum Propriorum a Appellativorum.

Quæcunque ergo Literarum Alphale la in textu Juris Can. ponitur, denotati ap.

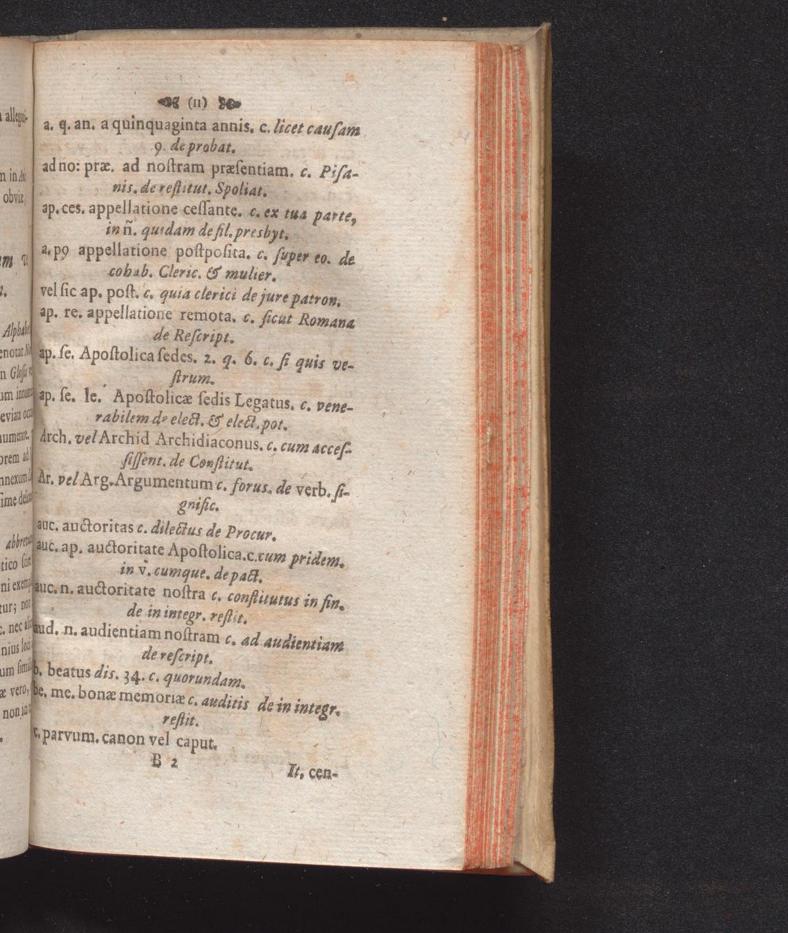
Proprium Viri vel Mulieris. In Ghale & Commentariis in Jus Can. cum interest ap.

Juris Doctorum nomina abbreviation rant, prolixum esset ea hic enument. Arc mitto igitur diligentem Lectorem al menclatorem Jurisperitorum annexum co Juris Spigelii, ubi ea copiosissime della reperiet.

Appellativorum Nominum abbres auc.

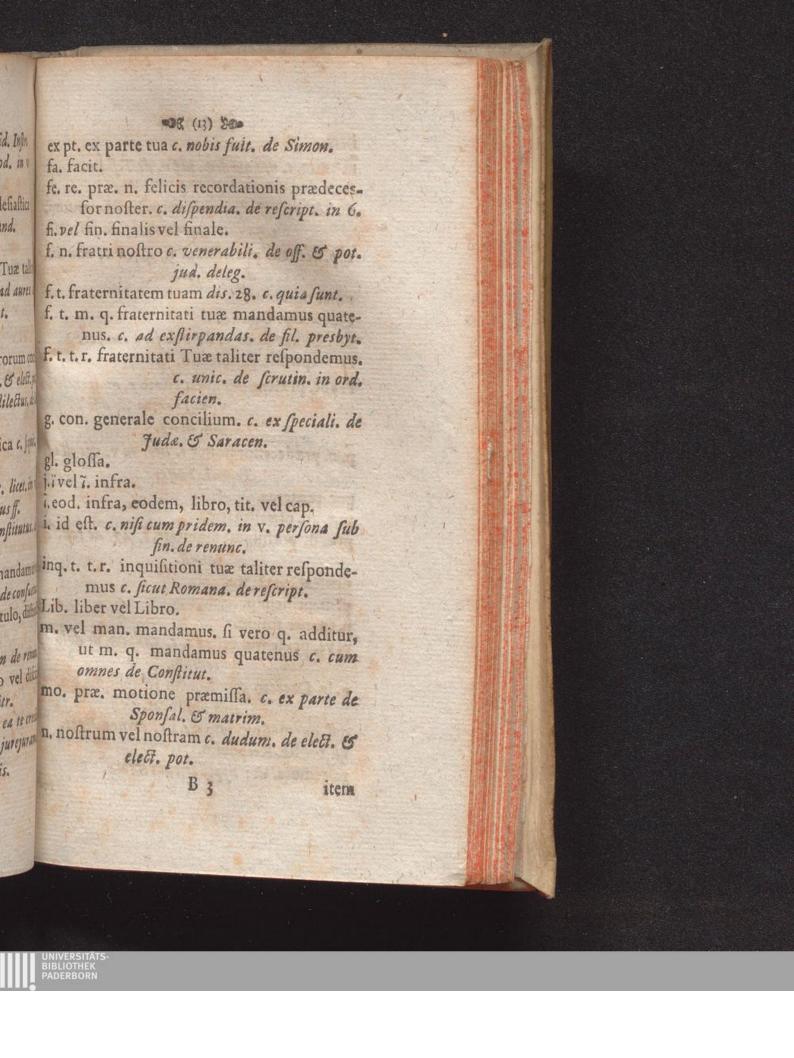
nem ex sequenti ordine Alphabetico sut
cile erit: Ubi cuivis abbreviationi exes auc.
ex textu Juris adjectum videbitur; noi
eo, quasi saltem in illo allegato c. nec al aud.
præterea, reperiatur; sed ut, unius sou
breviatione intellecta, reliquorum somb, b
obscuritas elucidari queat. Ex vero, be, r
exempla apposita non habent, non so
sed in glossi inveniuntur. Ex. gr.

c. pa

*** (12) S It. centum c. cum Joannes de fid. lift cc. libras. ducentas libras eod. in igitur. fe cen. ec. veleccl. censura Ecclesissia literis. de jurisjurand. fi. 6 velo. con. confultationi Tuz tal con. t. t. r. spondemus c. ad auru Script. 9 contra c. significante cod. d. f. n. con. de fratrum nostrorum f. 2. dudum 54. de elett. & elett, dil. fil. dilectus filius c. cum dilectuil fuetud. dis. ec. districtione Ecclesiastica a Cleric. conjug. dis. præ districte præcipimus c. lien,in j. lentes de Bapt. & ejusff. ds. ve. discretioni vestræ c. constitutu. Script. dis. t. m. q. discretioni Tuæ mandami in tenus. c. quanto. deconsid e. vel cod. eodem vel eadem, titulo, din Li rie, cap. J. &c. ec. Ecclesia c. ad supplicationem de ross ec. dis. Ecclesiastica districtio vel c. pervenit; de Arbitr. ec. Rom. Ecclesia Romana, c. ea tems in v. cum igitur de jurejura n. Eps. Episcopus b. q. 4. c. si quis.

UNIVERSITATS BIBLIOTHEK PADERBORN

COS (14) 300 items n. enim. c. nos quidem. in fin. de Testam. no. nota. no. & ve. te, novum & vetus Testamento, c. qualiter 24. de Accuf. inquist n.p. nostram præsentiam c. 4. in v. num de postul. pralat. nota. notantur. O. vel Op. Opinio. Ob. Obstaculum c. licet de foro compet. Pe. vel penult. penultimo. P. auc. præsentium auctoritate c. quarentis v. nos tamen de off. 8 pl jud. deleg. p. n. prædecessor noster e. licet in v. meilla Transl. Epifc. præ. præterea. præ. all. præallegatus. præ. di præfulgeat dignitate. c. 47. de 19/8 atteft. prætext. prætextu.

re.

Ro

Ro

Ro

Sac

Sac

500

f. fe

le.

lo.

fub

ſe.

t, ta

t. ti. y

tex

tm.

t. p

V. 7

vb.

prætext. prætextu.
prin. principio.
p. to. per totum.
p. ve. præfentia veft

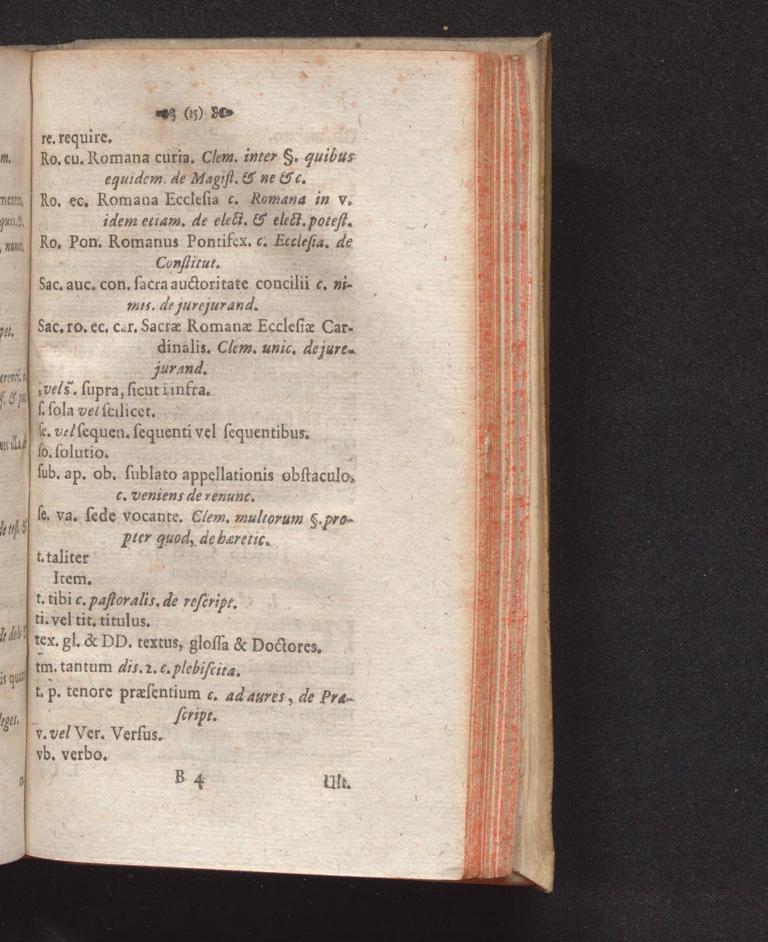
p. ve. præsentia vestra e. c. causam. de della

q. in Decreto quæstionem in reliquis qual

nus fignificat. qm. quemadmodum dis. 1. c. omnes legel. R. vel Re. Responsio.

re. remota. ut: appellatione remota.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

16) 30

I. II.

III.

rel

Lit

abb

dic

lor

bri

Tit

Qu

nea

Al

gui

Ult. ultimo.

Xps. Christus e. fi facerdos. de off. judion

5. Paragraphus.

Reperiuntur quidem in vetustioribu ris Canonici exemplaribus longe plura, vocum quam syllabarum, abbreviam cen quas summo studio collectas hisce al animus fuit; verum cum moderni Typo phi iis, utpote obsoletis, jam non utantu pro defectu typorum eas præterire debui, quamvis etiam omnes hæ in Novis edito bus integre fint exculæ, tamen cum amical sis egestas non cuivis studii Juris Tironin vam sibi statim editionem comparateperni noi tat, ita, ut veteri saltem contentus vinnet beat, proinde, ne vel hac in partealiquid derare possit, præcavere volui,

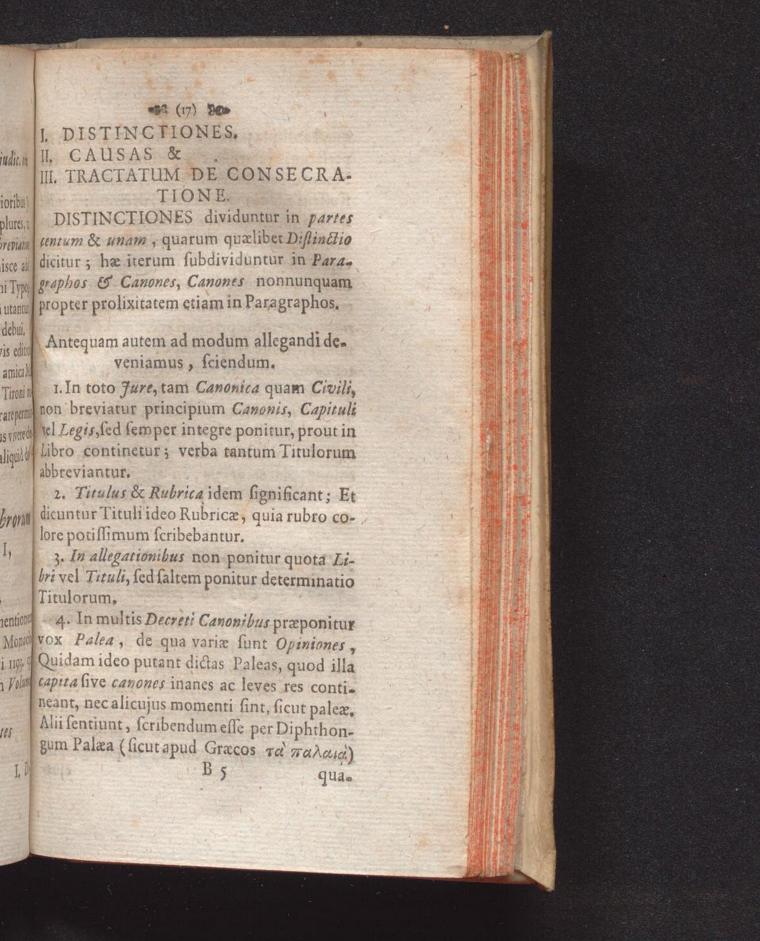
Sequitur jam Series Librorn JURIS CANONICI,

quorum

I. est DECRETUM.

Ile Liber (cujus etiam supramention attigimus) a GRATIANO, Monto vo. Benedictino circa Annum Christi 119, dispersa S. Patrum dista in unum Volum cap redegit, compositus est.

> Continet autem TRES Paries Principales.

eju

115

ra

De no

pri

quasiantiqua; ita, ut ubi hoc vocabus perietur, veterum effe canonem ing Nonnulli ad Adverbio walker, f. rurfun, si essent additiones quædam) derivant. quibus placer quendam Protopaleam, Cardinalem fuisse ajunt, collectionis capita hæc adjunxisse. Quibus ferta vel dunt, qui dicunt esse additiones non to tempore factas, ad primam collectionen! ille trant in margine primum adicripias (an nullas fortasse ab ipsomet Gratiano, unis ter componendum aut relegendum, adita quas deinde Librariorum quidam omit quidam in contextu posuerint, interdumon juncte cum prioribus capitibus, intidut cum aliquo discrimine. Quicquid n. W cuique placet opinio, in allegationibul men Vox hæc non ponitur, sed simplim Canon.

Allegatur autem in Distinction bus boc modo.

Primo ponitur Distinctio fic: Dis. vel vel d. solum; deinde numerus distinction post numerum initium g. vel Canonis. El Quando in Distinctionibus non Canon, led zagraphus Distinctionis allegatur, sic ponto Dif. z. S. conflat autem. h. e. in prima po Decreu, Distinctione secunda, in paragraph

ocabula

m inte

rurium

ivant,

leam,

ioni Gra

tionibus

d fimplim

in Elim

Dis. vel D

Ain dions nis, Ex

non, sed

ic pont

rima pa

aragrap

ejusdem distinctionis, qui sic incipit, constat autem. Item. Dis. 24. S. cum itaque. in paragrapho vigelimæ quartæ distinctionis, qui incipit: cum itaque. Quando veto Canon allegatur, nunc pro lubitu litera c. quæ canonem denotat, potest adjici vel omitti, aut Dis. 3. Privilegia, h. e. in prima us ferea parte Decreti, in distinctionis tertiæ canone non co Rionens illo, qui incipit Privilegia. Item dis. 36. illiteraios & c. si quis vult. id est, in primæ partis tas (acm no, utit, Decreti, distinctione trigesima sexta, in Canonibus ejusdem distinctionis, qui incipiunt m, adjette illiteratos. & Si quis vult. vel etiam præpom omitm terdomos nitur numerus distinctioni, ut 28. dift. c. De , mutu Syracusana. S. ecce bac, in vb.elig. h. e. uid net primæ partis Decreti vigesima octava distinclione, in canone, qui his verbis inchoatur De Syracufana, & ejusdem canonis paragrapho ecce hac. in verbo eligi &c.

CAUSE funt XXXVI.

Ha subdividuntur in Quastiones; ista in Paragraphos & in Canones; bi iterum in S.

NOTA.

Causa trigesima tertia habet Quastiones VI. quarum tertia non dividitur immediate in Canones vel capita, sed interponitur ibi Tractatus

Etatus de Panitentia, qui continet in stationes VII. in quas subdividitur; la earones sive capita eorundemque

Allegatur in bac parte Decent traite fic:

Per numerum positum anteliterama cau quest. lemper intelligitur quota causa; tra teram q. vero sive quest. oftenditur que in & per numerum sequentem literamo ta quaft. intelligitur quota quaftionisillissu eju pramissa; ultimo subjungitur s. relui five cap. & hujus S. Exempl. gr. 16. quelle! Ari quod autem h.e. In causa decimalatque que stione tertia, ejusque quæstionis paragram re e qui incipit quod autem. It. 2. q. 3. 5. noini res. in fin. h.e. in causæ secundæ quæssionen tia, & paragrapho ejusdem qualionis TR incipit Notandum in fine. Quando auteu non non ponitur, tunc sic 19. appellanten. in causæ secundæ quæst. 6. in canone Item, 12. q. 2. c. gloria. J. Amin vb. sacrilegium. h. e. in cause duodeum quæstione secunda in Canone, qui incipit, ria, & ejusdem Canonis S. qui incipit an in vb. Sacrilegium. Vel præmittitur Can ut si clericatus 16. q. t. & sic reliqua. Sin additur ingl. tunc locum allegatum ingli illius determinati Canonis exstare denotal

In tractatu de Pœnitentia allegatur sic.

De Pæn. velpæ. dis: 1. S. cum enimh. e. in Dem tractatu de Poenitentia distinctione prima, in & ejusdem distinctionis, qui incipit cum enim. Vel Depæ. dis. 2. valida eft. hoc est. In itetamo causæ trigesimæ tertiæ quæstione tertia, in tractatu de Poenitentia distinctione secunda. itut qui in Canone vel cap. Valida est. Si autem quoteramo la capitis additur, non ponitur principium irillusu ejusdem, ut de pæn. dis. 3. c. 3. & c.

Hunc allegandi modum Legista non tam 6. mill fricte observant, qui eodem fere modo hic क्षांतारव्य mo in fure Civili, allegare solent; ut videre est apud Schneidevvinum & alios complu-

S. notsus

paragrap

ræftionen.

o autau

lantem.

none 4

. Amich

luodecu incipit

cipit am

ur Cana

. Sin

in glo

denotati

net in la

tur; has

que (

De CONSECRATIONE

Phonis TRACTATUS habet fub se V. Distinctiones, quarum quælibet in plures subdividitur 6. & canones vel cap. & hæc interdum iterumin S.

Allegatur ita.

De con. vel Conf. dis. z. Seculares. h. e. in ultima parte Decreti, quæ est de Consecratione, in secundæ distinctionis canone, qui incipit Seculares. Item, de Conf. dis. 3. c. literis vestris. et. c. venerabiles, &c.

NOTA

4 (22) 8 O T A.

das

Eci

CZZ

Cl

bu

Quia in qualibet parte Decreti suntil. Etiones, observanda est Differentia. (1. do allegatur Diftinetio absolute cum um fine additione alicujus determinationis; dis. 1. 2. 3. 4. &c. & mox subjungiturs. non, tunc quærendum in prima parte De ubi funt Cl. Destinctiones. Quando au additur de Panitentia vel sic: de Pa. I. tunc quæri debet in secunda parte Demi causæ trigesimæ tertiæ quæstione tertia, ponitur tractatus de Panitentia, qui la VII. Distinctiones, ut supra jam diction, vero allegatur Distinctio cum additamation vel Conf. ut de Conf. dif. 2. vel3. c. &c. Tout quærendum in tertia parte Decreti,inhalle de consecratione, ubi sunt V. Distindiones

Et hæc de primo Libro Juris Canonici

II. faciunt DECRETA. LES.

Ic Liber a GREGORIO IX. PAPA con posicus est, qui eundem in unam comp lationem per Magistrum Raymundum, sun Capellanum (quem Palatina in vita Greg Pont.mire propterea laudandum putat) red h. gi curavit. Ille enim, postquam circa lo num Christi 1231. diversas Prædecessorum

ia. Ca

10Піз;и

tur S. ve

arte Do

ndo au Pa. 1.

Decren tertia, i

qui hab ictum,

am, deCon

intraffa

anonici.

A.

rca A umle

IMI

rum Epistolas correxisset, hoc modo concordare eas fecit. funtly

um um Dividitur bic liber in V. Libros Partiales; Hi in multos Titulos & Rubricas; Ista in capita; capita in S. & bi interdum in v.

Tractat.autem

1. De Personis Ecclesiasticis, kc. Tunc Ecclesia Ministris, eorum offi-Gionel ciis, &c. Et babet Tit. XLIII.

II. De Judiciis & requisitis in judicio, & bt. T. xxx.

III. De vita & bonestate Clericorum, rebus eorum & re-PAcon bus Ecclesiarum b. T.L.

IV. De Sponsalibus & Man comp nt, fund Greg trimoniis caterisque affinibus et) red h. T. xxI.

V. 83

pit ado

apı

19.6

cip

fec tio

det

Hi

gar

init

V. & Ultimus de Acculan equ nibus, Criminibus, diverson. nis &c. b. T. XLI.

Juxta vulgarem versum, 1. Judex. 2. Judicium. 3. Clerus. 4. Spot Ialia. 5. Crimen.

Sunt autem omnium Titulorum CLXI

In Decretalibus allegatur fic.

Vel ponitur etiam primo inition Ini fun deinde caput, & (hoc si longum) Paragra-Exempl. De sum. Trin. & f. u. mnamus. h. e. in Titulo de Rubich cretalium de summa Trinitate & fide ! tholica capite, quod incipit : damnana qua It. de homi. vol. vel caf. c. ficut & eos." Rubrica de homicidio voluntario vel chi în capitulo, quod incipit. Sicut. & in § lin c. eos. It. De transla. Ep. c. inter corporal in v. & quamvis. h. e. in Titulo de Trans tione Episcoporum in c. inter corporalis, ejusdem c. v. & quamvis. Vel etiam polip vel nitur Titulus. Ut: c. super questionum gan quem pero, de Off. & pot. jud. dele. h. e. in tulo de officio & potestate judicis delegante capite, quod'incipit: Super questionum

Acculate ejusdem cap. S. quem vero. Item: c. fignificasti & c. quærenti eod. h. e. in eodem Titulo de officio & potestate judicis delegati, in capitibus significasti & querenti. A nonnullis additur numerus capitis & paragraphi, more apud Legistas usitatistimo, ut, in presentia. 10.de Sponfal. & c. Dominus 2. de Secund. Nupt. h. e. in cap. 19. Tituli de sponsalibus, quod incipit: in presentia & c. 2. Dominus. Tit. de secundis nuptiis. It. c. non decet 8. S. probibitio &c. Vel folus numerus cap. absque ulla determinatione ponitur ut c.20. de jur. patron. Hi quidem posteriores duo modi allegandi funt facillimi; at locum faltem habent in No-Paraga vis editionibus Iuris Canonici, ubi capita eleganter per numeros sunt distincta, qui cum s fica.d in Veteribus desint, longe difficilius esset ab initio Rubricæ numerando caput allegatum & fide 1 quærere, quod ex determinatione sua statim damnagu inveniri postet.

4, Spot

atur

Lubrical

eos. 11 1 vel cala

NOTANDUM hic

in Sill Quando in Summa de Casibus, in Summa carporal de Trats Pifana vel alicubi in Libris Iuris, ponitur auporalis, toritas ex Decretalibus, tunc allegatur extra mpoh vel ex. vel x. folum, & fignificat Extrava-Bionium gantem, scil. textum vel caput extra corpus Dene. in cretorum positum. Decretales enim, paulo deleg antequam in ordinem redactæ erant, extragionum, vagantes erant, quia vagabuntur extra il-

VO

id

Li

lis

eti

m

div

De

Lud volumen. Hodie autem per mo Canonistas capita in Decretalibus, in semiliter & Clementinis, non alleganu, quia talia capitula non vagantur more corpus Iuris Canonici. Sed Legista num prædictorum Librorum textus i vel x. ideo, quia sunt extra Corpusto. Civilis. De illis autem, quos se adhuc hodie extra allegant, infra su dicetur.

Absoluto 2, Libro Juris Cam nici sequitur

III. Qui vocatur III.
TUS.

MIC post Decretalium Librum, communità Decretales posteriorum Librum, com Epistolæ, utpote GREGORII NOCENTII IV. CLEMENTIS IV. bi rum exstarent, jussu BONIFACII VI suas etiam Epistolas addidit, est computations of the computation of the comp

Noluit enim BONIFACIUS sould Sexto comprehensas inseri in Libris Do lium GREGORII, ne Libri illi anta pti redderentur impersecti & inutiles, homines duplici impensa onerarentus, bentes librum Decretalium Gregorii. Di les Bonifacii non possent seorsim haben

per ma

bus, in [.

legann

tur mon

Legita

textus a

orpus la

quos Co

infra fu

ris Cam

r SEA.

rum, co

GORII

IS IV. O

CII VI

t comput 18 Epylli

ibris Do li anta

nutiles,

arentur,

n haben

totum aliud opus cogerentur sibi comparare. Quare has novas Decretales justit separato volumine describi & Sextum appellari; non ideo quod ille cum aliis quinque Partialibus Libris Decretalium in Unum Volumen Sextus connumeretur: Sed quia Liber est Specialis post dictos quinque editus, supplens defechum diversorum casuum emergentium, in aliis non comprehenforum.

Est autem hic Sextus liber codem ordine compositus, quo Decretales; hinc eodem modo sicut Decretales in V. Libros partiales dividitur, & quilibet horum Librorum in Ti-

tulos, hi in capita, Capita in S.

Et baber

TXXII. II. XV. iorum Liber III. Titulos (XXIV. IV. III. V. XIII.

Summa emnium Titulorum

LXXVII.

Et quamvis in Sexto non fint tot Tituli sicut in Decretalibus, nec tot Capitula in Titulis,tamen ubi deficit aliquid non plene decissum in Decretalibus, id ponitur in Sexto.

C 2

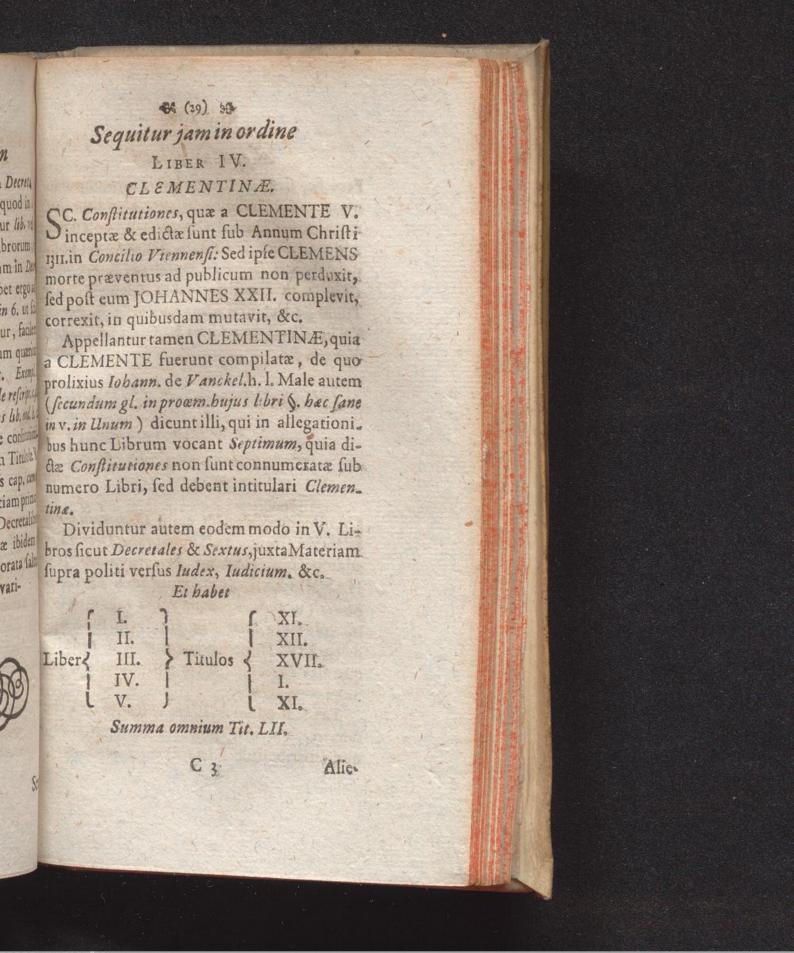
Alle-

Eodem fere modo, quo in Deuren hoc folum diversitatis inest, quod in allegando semper in fine additur libit vel in 6. propter differentias Librorum nomina Rubrica Sexti funt etiam in In libus, sed non vice versa. Debet ergon tulum post c. addi lib. 6. vel in 6. uli esse in Sexto; quod si negligitur, facht re contingit, & caput allegatum quant Decretalibus, ubi non exstat. Exm. constit.ut animarum. lib. 6.5 de resamme tutum. S. cum vero in v. nullus lib. mil. in Libro Sexto sub Titulo de contra bus, in cap. ut animarum, & in Times Scriptis cap. Ratutum. S. illius cap. un in versu nullus, lib. eod. Vel etiampin nitur cap. deinde Tit. ut in Decretalis ctum; eadem enim hic qua ibiden gandi est ratio, supra memorata las additione aliquid variante.

fu

Allegatur etiam

000

Ext

I

tale.

in e

Aitu

tific.

nen

II.

M.

IV.

Maj

sign.

0

Fere sic, sicut in Decretalibus, tantummodo quod quemadmodum in Sexto additur lik 6. ita hic in Clem. vel Clement. Et potelha additamentum pro lubitu præponi vel poli. poni Exempl. De baret. multorum S. porron Clem .1. in constitutionibus Clementis lb Titulo de hæreticis cap. multorum & pom. Vel fic. Clem. attendentes S. flatumus defla Monach. &c.

Librum ultimum Juris Canonici five V. faciunt EXTRAVAGAN. TES.

Post compositionem enim Clementinaum JOHANNES XXII. quasdam Decretati addidit, quæ vocantur Extravagantes [0. HANNIS XXII. Et dicuntur ideo Extrata gantes (ut supra notatum) quia vaganture tra volumina Iuris Ponnssicii. Et sunt no mero XIV. Dispositæ etiam eodem ordini, quo quo aliæ Decretales, sed in uno indiviso volt vel mine continentur.

Tandem etiam in Unum volumen colled Joh. sunt constitutiones posteriorum Pontificul quæ inscribuntur Extravogantes communica

-BG (31) 95°

eo quod non sunt proprie unius Pontificis, ut Extravagantes JOHANNIS XII.

Dividuntur etiam in V. Libros ut Decretales, Sexcus & Clementina; sed Quartus Liber vacat, quia nulla Decretales reperta sunt in eum Librum referenda: sicut & in Clementinis tantum Unus est Titulus & una Consitutio Libri IV.

Omnes ergo Decretales Romanorum Pontificum Epistola his V. Voluminibus continentur.

- I. GREGORIANIS Decretalibus.
- II. SEXTO.

modo

ur lib.

efthor

el poli-

0770 14

itis lib

pont.

de flat

200

inarum

es JO. es Jo.

aturer

- W. CLEMENTINIS.
- N. EXTRAVAGANTIBUS JOHANN. XXII.
- V. EXTRAVAGANTIBUS Commun.

Modus allegandi.

Hic idem est, qui in Clementinis, saltem quod loco Clem. ponitur Extravag. vel ex. vel x vel x. Ut Extravag. un. Ioh. 22. de Majorit. & obed. h. e. Extravaganti unica Joh. sub Titulo de Majoritate & obedientia. It. ex. quia uonnunquam Ioh. 22. de vb. sign. &c. Similiter in Extravagantibus communication.

